

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Bc. M. P.**, zast. JUDr. Klárou Alžbětou Samkovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Španělská 6, Praha, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 7. 2019, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2022, č. j. 17 Ad 49/2019-368,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 26. 4. 2019, č. j. X, zamítla žalobcovu žádost o invalidní důchod, neboť jeho zdravotní stav je sice dlouhodobě nepříznivý, ovšem jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %. Námitky proti tomuto rozhodnutí zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 23. 7. 2019, č. j. X, a potvrdila rozhodnutí ze dne 26. 4. 2019, s jehož závěry se plně ztotožnila.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované ze dne 23. 7. 2019 u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) a domáhal se jeho zrušení, stejně jako jemu předcházejícího rozhodnutí žalované ze dne 26. 4. 2019. Krajský soud dospěl na základě provedeného dokazování k závěru, že pracovní schopnost žalobce poklesla o 35 %, tedy žalobce je invalidní, a to od 4. 3. 2019. Zrušil proto žalobou napadené rozhodnutí žalované ze dne 23. 7. 2019 a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítá, že rozhodnutí žalované se opírají o zdravotní posouzení provedená jejími zaměstnanci, v čemž spatřuje nepřipustný prvek systémové podjatosti. Krajskému soudu vytýká, že účelově doručil napadený rozsudek žalobci v době před vánočními svátky, čímž mu ztížil možnost zajistit si právní zastoupení, neboť většina advokátních kanceláří je koncem roku uzavřena. Dále měl krajský soud již v průběhu řízení poučit žalobce, že může požádat o ustanovení zástupce soudem, neboť bylo zřejmé, že jeho majetkové poměry nejsou příznivé. Krajský soud vedl řízení zmatečným způsobem, neboť sice zadal zpracování znaleckého posudku, ale poté již nevymáhal, aby byl znalecký posudek podán v podobě odpovídající požadavkům právních předpisů. Zcela nesprávně byl kladen důraz na zjištění, že stěžovatel je držitelem řidičského oprávnění, což bylo zohledněno při hodnocení závažnosti jeho zdravotního postižení, aniž by však bylo zjišťováno, zda žalobce toto své oprávnění reálně využívá a za jakých podmínek. Stěžovatel rovněž napadá

závěr krajského soudu, pokud jde o stanovení data vzniku invalidity, neboť se domnívá, že se stal invalidním k 20. 8. 2007, kdy se projevíly potíže spojené s jeho onemocněním, které je vrozeného původu. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti.

[5] Podle § 104 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je kasační stížnost nepřipustná, směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí krajského soudu.

[6] Výkladem tohoto ustanovení se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012-41. Dospěl k závěru, že kasační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná. Rozšířený senát odmítl, že by procesně zcela úspěšný účastník řízení před krajským soudem mohl kasační stížností brojit toliko proti závaznému právnímu názoru krajského soudu.

[7] Právě o takový případ se v nyní posuzované věci jedná. Krajský soud napadeným rozsudkem zcela vyhověl žalobě, zrušil napadené rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Žalobce tedy v tomto řízení dosáhl plného procesního úspěchu; více v řízení před krajským soudem ani dosáhnout nemohl. Skutečnost, že krajský soud nezrušil též rozhodnutí žalované ze dne 26. 4. 2019, což žalobce v žalobním petitu rovněž navrhoval, nelze považovat za procesní neúspěch. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 28. 8. 2007, č. j. 1 As 60/2006-106, dospěl k závěru, že domáhat se zrušení rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo napadenému správnímu rozhodnutí, není procesním právem žalobce, jemuž by odpovídala povinnost soudu o takovém návrhu výrokem rozhodnout. Kasační stížnost spočívající pouze v tvrzení, že krajský soud rozhodující o žalobě měl kromě rozhodnutí správního orgánu druhého stupně zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo, je nepřipustná. Takové tvrzení ostatně stěžovatel v nyní posuzované kasační stížnosti ani neuvedl. Lze doplnit, že možnost soudu zrušit podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí žalované ze dne 26. 4. 2019 je třeba posuzovat podle procesních pravidel upravujících řízení před správními orgány (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 11. 2009, č. j. 1 Aps 2/2008-76). Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle něhož se postupuje při rozhodování ve věcech invalidního důchodu a jiných dávek důchodového pojištění, neumožňuje v řízení o námitkách zrušit rozhodnutí napadené námitkami a věc vrátit k dalšímu řízení do prvního stupně (§ 88 odst. 8).

[8] Stěžovatel kasační stížností nenapadá výrok rozsudku krajského soudu, nýbrž pouze jeho postup v řízení a důvody, na nichž je zrušující rozsudek založen. Taková kasační stížnost je nepřipustná podle § 104 odst. 2 s. ř. s., a soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

[9] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož byla kasační stížnost odmítnuta, nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu